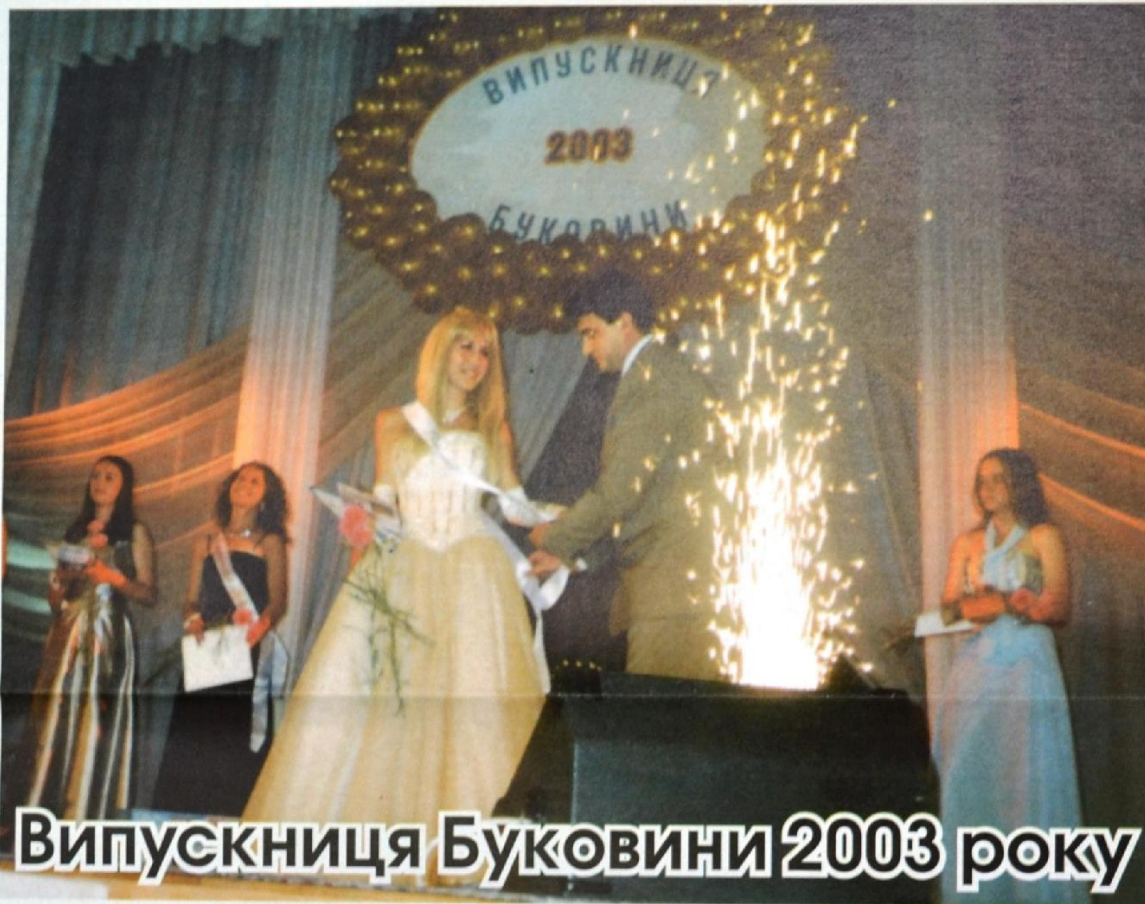

ALTER EGO

МОЛОДІЖНА ГАЗЕТА БУКОВИНИ «АЛТЕР ЕГО»

№4 2003 РОКУ

Випускниця Буковини 2003 року

У спекотні літні дні, час канікул та відпусток, коли життя в Чернівцях неначе завмирає, юнацтво Буковини отримало несподіваний подарунок.

«Чернівецька область завжди формувала політику модельного бізнесу в Україні», – зазначив народний депутат України Михайло Бауер, відкриваючи перший Обласний конкурс «Випускниця Буковини 2003 року», організований обласним громадським об'єднанням «Молодь», міським фондом культурних ініціатив та обласним управлінням у справах сім'ї та молоді. Конкурс зібрав на одному подумі вісім чарівних випускниць шкіл різних районів краю.

Кожний крок конкурсанток оцінювало присяжливе журі: керівник обласної організації партії «Трудова Україна» А. В. Ротар, депутат облради, директор Будинцевого заводу мінеральних вод В. І. Веклич, депутат міськради, директор МПП «Калібр» І. Х. Хоть, директор регіонального відділення Чернівецької філії КБ «Приватбанк» О. Р. Блащук, директор ЛТД «Галс» В. А. Завадовський, ректор Чернівецького фінансово-юридичного інституту М. І. Маніліч та начальник обласного управління у справах сім'ї та молоді М. К. Семанюк. На їхню долю випала нелегка робота, адже вибрати найкращу з дефілюючих подіумом дівчат було зовсім не просто. Всі конкурсантки мали свою «родзинку», яку залюбки демонстрували присутнім. Так, вижничанка Олена Верник запам'яталася своїм міні-патріотизмом у фразі «Берегомет – восьме чудо світу», хотинчанка Олена Годнюк – впевненістю та непоганими вокальними даними, чернівчанка Євгенія Демчик – простотою та даними масовкызатійника, глибочанка Лариса Почанська – схильністю до патетичних ліричних монологів, театралізованих дійств та демонстрацією своєї сестри близнюка, герцаїв-

чанка Юлія Манолакі – стислістю виступів та чудовим румунським колоритом.

У ході конкурсу дівчата більш або менш переконливо розповідали про власну школу, яку щойно закінчили, про свою родину, рідний район, нарешті про власні мрії. Можна лише поспівчувати конкурсанткам, уявляючи, скільки важкої праці вкладено у підготовку до виступів. Конкурс був здебільшого розмовним і дівчатам довелося завчити чималі тексти та ще й спробувати артистично подати їх на суд журі та глядачів. Усі учасниці конкурсу після завершення були цілком заслужено нагороджені дипломами та подарунками.

Значне задоволення аудиторія отримала від інтермедії. Глядачі з захопленням спостерігали за виступами команди КВК «Шиворот – навиворот», буковинського барда Володимира Хомяка та студентки медалемії Вікторії Іващук.

Коли настав час визначення переможців, після остаточного підрахунку балів, зрозумілого хвилювання конкурсанток та їхніх груп підтримки, журі оголосило наступні результати: переможницею конкурсу «Випускниця Буковини 2003 року» було урочисто оголошено випускницю Сторожинецької гімназії Інесу Піжевську, яка підкорила зал ширістю та відвертістю почуттів. Першою віце-міс стала мила глибочанка Лариса Почанська. Місце другої віце-міс цілком заслужено зайняла яскрава хотинчанка Олена Годнюк. Міс глядацьких симпатій стала вижничанка Олена Верник. Не обійшлося без сюрпризу: випускниця Новоселицького ліцею Тетяна Сланіна, що вже вступила на економічний факультет ЧНУ, раптово отримала чи не найсуттєвіший, як на майбутню студентку, подарунок – оплату за весь перший курс навчання. І хоча автор цих рядків не повністю погоджується з вибором журі, однак цілком со-

лідарний з висловом одного з його членів, депутата міськради І. Х. Хоча, який заявив, що Україну врятують жінки.

«Ідею конкурсу підказало саме життя,

середовищі, намагалися зробити свято для юнацтва області. Метою нашого конкурсу було показати кращих випускниць загальноосвітніх навчальних закладів, свого роду

– зазначив в інтерв'ю нашій газеті один з головних організаторів конкурсу, президент Чернівецького міського фонду культурних ініціатив Юрій Додонов, – сьогодні молоді, особливо в масштабах регіону, приділяється надто мало уваги. Тому структури, які працюють в молодіжному

молодіжному еліту. Наш конкурс проводиться в області вперше. Тому можливо не все з задуманого вдалося. Однак маємо надію, що «Випускниця Буковини» стане традиційною, і ми ще неодноразово побачимо кращих випускниць області на сцені».

Андрій МІНАЄВ

АНОНС

2
стор.

Туризм як стан душі

3
стор.

Людські знання вчора і сьогодні

4
стор.

Між любов'ю і смертю

Туризм як стан душі

Люди завжди прагнули мандрувати. Їх немов магнітом притягували невідомі куточки землі. Прикро, що в наш бурхливий час відкрити щось принципово нове мандрівнику практично неможливо. Однак ми не позбавлені шансу виявити щось нове у своїх почуттях. Туризм – це не просто похід з рюкзаком та розкладання вогнища. Це філософія, стан душі. Під час туристичних походів зникають стереотипи, які в звичайних урбанізованих умовах здаються непохитними. Людина раптом починає розуміти, що все, що її оточує, складається з елементарних речей, які є суттю нашого буття. Інше лише нашарування цивілізації. Несподівано для себе починаєш розуміти, що щастя полягає і в тому, щоб дихати, і в тому, щоб бачити сонце, і в тому, щоб долати перешкоди.

Різні причини спонукають людину відправлятися в дорогу з рюкзаком за плечима. Можливість побачити таємні куточки землі, резерв вільного часу, урбанізація, що породжує нудьгу за природою, бажання пізнати світ і себе. Однак, одного бажання та ентузіазму може виявитися замало. Ще існує культура туристичного походу, яка полягає в різноманітних формах його організації та побуту.

Складати рюкзак потрібно принципово

Спробую дати деякі поради прихильникам пішохідного туризму. Почнемо зі спорядження. Його підбір залежить від виду туризму, складності і тривалості походу, сезону. Завжди слід пам'ятати, що спорядження повинно бути досить надійним, компактним, міцним в умовах значного перепаду температур та вологості, зручним для користування. Інколи можна почути, що відсутність окремих речей комплекту або їх погана якість не є причиною турботи. Чи варто терпіти, коли, наприклад, взуття натирає ноги, коли в холодну ніч ковдра не зігріває тіло? Дійсно, усе це можна перетерпіти, однак в ім'я чого? Підібрати спорядження для пішої мандрівки справа не з легких. Узяти все, без чого не можна обійтися і нічого зайвого – ось головний принцип. Нехтування ним може перетворити мандрівку у переніс важких речей на великі дистанції. Під час вибору спорядження, по можливості, звертайте увагу на колір, адже яскраві, приємні відтінки спорядження та одягу знижують втому під час монотонного руху. Не можна зменшувати масу рюкзака за рахунок продуктів харчування або спорядження, що гарантує безпеку. Складати рюкзак бажано за списком, щоби в останній момент нічого не забути. Слід дотримуватися принципу – класти рюкзак таким чином, щоб він був плескати і високим, добре притиснутим до спини та не відтягував плечей назад. Інакше кажучи, рюкзак повинен стати нібито частиною тіла туриста і не викликати жодних незручностей. У рюкзак складають речі різного призначення, маси, форми і міцності. Їх необхідно розмістити найбільш раціонально. Заповнюючи рюкзак, слід запам'ятати, що де лежить. Речі, які невідомі можуть знадобитися, повинні бути під рукою. Щоби легше було знаходити потрібні речі, дотримуються наступної схеми: спальні принадлежності упаковують в один пакет, одяг, білизну,

шкарпетки – в інший, продукти – в третій, а дрібниці складаються окремо. Отже, спочатку пакують важкі речі: банки консервів, пачки цукру тощо. На дно рюкзака розкладають поролоновий килимок, у нижні куточки щільно кладуть мішечки з крупами, потім пакет з продуктами. Усе інше розміщують якомога щільніше, по принципу: важкі речі нижче і ближче до спини. Водночас намагаються збільшити рюкзак по висоті та ширині. Палатку прикріплюють під рюкзаком. Прив'язувати позаду рюкзака відро, взуття, або завантажувати задню кишеню сокирою, карабіном, консервами не можна, оскільки рюкзак буде відтягувати плечі. Котли або кастрюлі, що зберігають його форму, розміщують всередині рюкзака. Круглий металевий посуд прив'язують зверху. Не можна нести його в руках. Стосовно маси рюкзака – пам'ятайте, що лише новачки пишаються його великим об'ємом. Завдання полягає у тому, щоби узяти з собою необхідне, зберігаючи рюкзак транспортбельним. Не варто розподіляти однаково масу на всіх. Як правило, в складних походах на початку маршруту рюкзаки у чоловіків важать до 30 кг, у жінок – до 20 кг. На швидкість руху учасників походу впливає не лише маса рюкзака, але й характер місцевості, її рельєф. У досвідчених туристів автоматично зменшується швидкість руху – з 4–5 км/год на рівнині до 2 км/год і навіть 1,5 км/год під час підйому на круті схили. У таких випадках не варто форсувати швидкість, оскільки це порушує ритм руху і створює зайве навантаження на організм.

Бівак

Якщо не враховувати чудові хвилини, які дарують туристам перемоги над перешкодами, подолання перевалів і гірських вершин, краса ландшафту, найприємнішим у поході мабуть є стоянка. Бівак – місце, де туристи відпочивають, харчуються, сплять, готуються до наступного переходу. Розрізняють три види стоянок: раніше відомий бівак – він завчасно обраний, а інколи підготовлений іншими людьми; місце стоянки, яке туристи обирають самостійно; і нарешті, вимушена стоянка, викликана обставинами. Як вимоги до місця стоянки? Головне – безпека. Не можна зупинятися на підтоплених річких берегах і острівцях, у руслах пересохлих річок, на дні каньйонів та у вузьких ущелинах. Небезпека очікує групу, що зупинилася у підніжжя крутих, встелених камінням або вкритих снігом схилів, у гирлах балок. Не слід зупинятися, особливо під час нестійкої погоди на перевалах, гребенях, вершинах гір та пагорбках, у цих місцях небезпечна гроза. У безпосередній близькості від місця стоянки не повинні знаходитися підрублені, гнилі, дерева, які можуть бути звалені вітром. Для організації туристичного табору необхідні зручна площадка, паливо для вогнища та питна вода. Дуже добре, якщо це затишне, захищене від вітру місце. Однак у районах, де літає багато комах, обирають відкриті для вітру ділянки. Бажано знайти зорієнтовані на схід місця, тоді вже на світанку перші сонячні промені встигнуть просушити вологі від роси палатки. Біля річки поблизу населеного пункту табір розбива-

ють вище по течії. До води повинні вестися зручні схили.

Вогнище

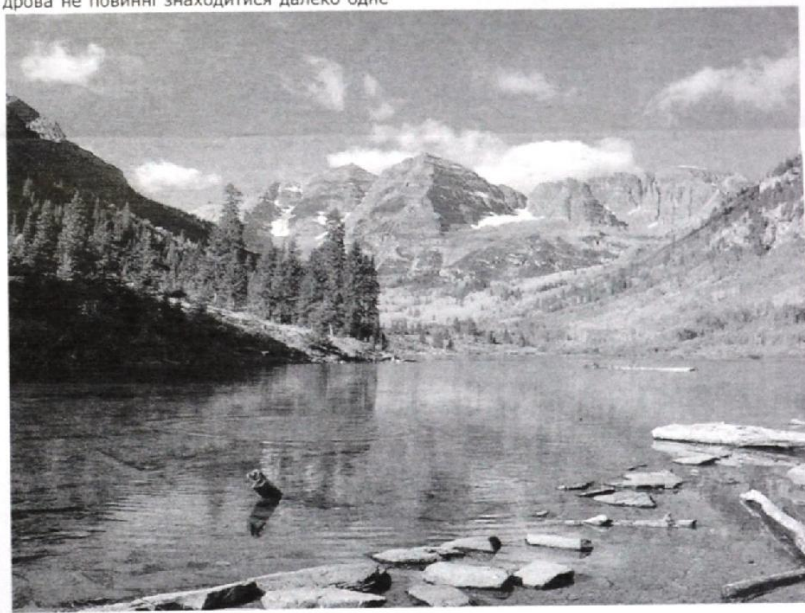
Важливим елементом будь-якого походу є вогнище. Декому воно здається дрібницею. Однак, розпалити вогнище під час сильної зливи, в хуртовину, в глибокому снігу вдається далеко не кожному. Насамперед, у довідченого туриста повинні бути в запасі такі прозаїчні предмети, як сухе паливо, кілька опалків свічки. В лісі до цього запасу додаються смолясті гілки, смола хвойних дерев, шматочки берести. Як би волого не було в лісі, трішки сухого палива завжди можна знайти під корінням старого дерева, що виступає над землею, під камінням і в інших місцях, куди не потрапив дощ. Згодяться для розпалу сухі гілки хвойних дерев. Якщо вони навіть сильно намокли під дощем, легко дістатися до сухої деревини, стесавши сокирою або ножем верхні шари. Вогнище необхідно складати обережно і, поки воно не розгориться, безперервно підкладати паливо. Починати необхідно з дрібно нарублених сухих гілок, коренів, смолястих гілочок, покладених на шматок берести, паперу або таблетки сухого спирту. Поверх маленького шалаша покласти тріски і стружки. Якщо матеріал не достатньо сухий, запалити огарок свічки і дати парафіну стекти на тріски. Коли розпал розгориться, треба увесь час підкладати тонкі гілки і тріски, поступово переходячи до дров, що були заготовлені раніше. Не слід підкладати дрова занадто щільно. Полум'я та дим повинні мати вихід, інакше вогнище «задохнеться». У той же час дрова не повинні знаходитися далеко одне

від одного. Чим менша щільна між ними, тим сильніша тяга і швидше розгориться вогонь. Для розпалювання краще за все підходять сухі гіллячки хвойних дерев. Запам'ятайте, що визначати вибір місця для вогнища повинен чинник протипожежної безпеки.

Зазвичай застосовують один з трьох типів вогнищ. Для «Шалаша» згодяться будь-які дрова. Дає високе полум'я з обмеженою смоугою нагріву. Потребує постійного підкладання палива. Для обігріву і сушки, більш підходить «Колодазь». Складений із порівняно однакових по довжині та товщині дров, він дає багато вугілля, високу температуру. Зона нагріву у нього значно більша, ніж у «Шалаша». Щоб розкласти вогнище «Тайожне», довгі колоди слід складати під гострим кутом один до одного. Поверх них майже по всій довжині розміщують сухий хворост і розпалюють багаття. Коли він добре розгориться, зверху кладуть третю колоду. Регулюють жар вогнища, злегка розсовуючи або зсовуючи нижні колоди. Вогнище дає велику зону нагріву, дозволяє готувати їжу і сушити одяг великій групі. Горить без додаткового палива, тому біля нього при необхідності можна спати і без палатки.

Час пакувати рюкзак і вирушати в похід. На Буковині є багато цікавих, з точки зору туризму місць, де можна гарно відпочити. Skorиставшись порадами ви на практиці переконаєтесь у їх доцільності. Щасливої дороги! Дороги, що приведе вас до вашої мрії.

Олександр ОЛІВСЬКИЙ

Зелений туризм – приємно, дешево, красиво!

Ти ще сидиш і думаєш, куди б податися на відпочинок? Скаржишся, що немає грошей на Крим чи Болгарію, а у нас відпочивати нудно, бо не зустрінеш цікавих місць і людей? Нічого подібного! Досить скиглити! В моді етнос і наслідування народних традицій, так що негайно збирай речі і вирушай з друзями у село.

Зелений туризм швидко здобуває прихильників. Наша буковинська дика природа, свіже повітря, стрімкі гірські річки зачарували багатьох іноземців. В одну з приватних осель у Віжчєні вже кілька років поспіль приїждять гості з Канади, Швеції, Фінляндії, Австрії. У цій місцевості нашої області особливо хороші дороги, є пам'ятки історії та унікальні краєвиди. На щастя, нам туди їхати недалеко. Правда, проживання в оселі з усіма зручностями досить дорогувато як для студента – 80 грн. за добу з триразовим харчуванням. Експресії та поїздки за додаткову плату. Та якщо взяти палатки, можна зі своєю тусовкою пожити у горах взагалі безкоштовно. Згадаймо, як у тій пісеньці співається: «...сонце, повітря та вода – наші найкращі друзі!»

Також є чудовий приватний будинок відпочинку у Банилові-Підгірному. У селі спокійніша відлюдна місцевість. Туди можна поїхати з сім'єю. Господар залюбки поведе вас на прогулянку на конях, покаже де можна збирати відрами ожину і малину, ловити форель та займатися мисливством. Також, за додаткову плату, приготує шашлик та інші страви, що забажаєте, все з свіжих домашніх продуктів.

Нещодавно начальник управління з питань туризму ОДА провів спеціальний семінар для представників Кіцманського району, з метою вивчення та розвитку сільського туризму у своїй місцевості. Підприємці, які займаються цим бізнесом розповідають, що іноземці прагнуть ахось аттракціонів і господарі пропонують їм попрацювати в горді чи нагодувати кроликів. Адаже дехто з міських жителів, у тому числі і з чернівчан, ніколи не бачили як росте «барабуля» чи виглядає корова і вівця. У селі ж є можливість нарешті познайомитися, так би мовити, з натуральним життям.

Ірина ГРИГОРОЩУК

ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ШЛЮБУ

Шлюбом вважається сімейний союз жінки та чоловіка, зареєстрований у державному органі реєстрації актів цивільного стану. Релігійний обряд шлюбу юридично не визнається, крім випадків, коли обряд відбувся до створення або відновлення державних органів реєстрації актів цивільного стану.

Шлюбний вік для жінки встановлюється в 17, а для чоловіка у 18 років. Особі, яка досягла 14 років та подала заяву до органів РАЦСу, може бути надано право на шлюб рішенням суду, якщо буде встановлено, що укладання шлюбу відповідає її інтересам.

Шлюб укладається на засадах добровільності. Примушування жінки та чоловіка до шлюбу не допускається. Шлюб, зареєстрований з особою визначеною недієздатною, а також, яка не усвідомлювала значення своїх дій та (або) не могла ними керувати, вважається недійсним.

Порядок укладання шлюбу можна звести до наступних етапів.

Звернення до державного органу РАЦСу жінки та чоловіка, що бажають укласти шлюб.

Заява про реєстрацію шлюбу подається жінкою та чоловіком до будь-якого державного органу реєстрації актів цивільного стану за їхнім вибором. Заява подається особисто. Проте, якщо існують поважні причини, які перешкоджають цьому, таку заяву, нотаріально засвідчену, можуть подати представники. Повноваження представників повинні бути нотаріально посвідченими. Тобто, особами, які прагнуть укласти шлюб, представникам повинна бути видана довіреність, що засвідчує право представників на подання такої заяви.

Якщо реєстрація шлюбу у визначений день не відбулася, заява про реєстрацію шлюбу втрачає чинність після спливу трьох місяців від дати її подання.

Ознайомлення осіб, які бажають зареєструвати шлюб, з їхніми правами та обов'язками.

На органи РАЦСу покладено обов'язок щодо ознайомлення осіб, які подали заяву про реєстрацію шлюбу, з їхніми правами та обов'язками як майбутнього подружжя і батьків, та попередження про відповідальність за приховання перешкод до реєстрації шлюбу.

До цього етапу реєстрації шлюбу також можна віднести етап ознайомлення осіб зі станом здоров'я одне одного. Сторони повинні повідомити одна одну про стан свого здоров'я. Держава забезпечує створення умов для медичного обстеження, результати якого є таємницею і повідомляються

лише особам, які подали заяву. Приховування тяжкої хвороби, а також хвороби, небезпечної для другого з подружжя, їхніх нащадків, може бути підставою для визнання шлюбу недійсним.

Прийняття державними органами РАЦСу заяви за наявності всіх необхідних документів.

При поданні заяви особи, які бажають

зареєструвати шлюб, зобов'язані подати паспорти чи інші паспортні документи, а також документи про припинення попередніх шлюбів (якщо вони були). Такими документами відповідно до п. 4.1 Правил реєстрації актів громадянського стану в Україні є свідоцтво про розірвання шлюбу, свідоцтво про смерть одного з подружжя, судові рішення про визнання шлюбу недійсним. При цьому у заяві про реєстрацію шлюбу робиться відмітка із зазначенням документа, що підтверджує припинення попереднього шлюбу.

Якщо заяву про реєстрацію шлюбу подано особами, що не досягли шлюбного віку, вони зобов'язані подати свідоцтво про народження, а також довідку з місця проживання (п. 4.2 Правил реєстрації актів громадянського стану).

Заручини.

З моменту подання заяви про реєстрацію шлюбу до органів РАЦСу особи вважаються зарученими. При цьому Сімейний кодекс підкреслює формальне значення заручин, тобто як такого стану, який не зобов'язує вступати в шлюб. Заручини не породжують сімейних прав та обов'язків.

Якщо особою були понесені затрати на приготування до реєстрації шлюбу та весілля, то у разі відмови від шлюбу однієї із сторін, вона зобов'язана відшкодувати другій стороні ці затрати у повному обсязі.

Такі затрати не підлягають відшкодуванню, якщо відмову від шлюбу зумовили:

– протиправна, аморальна поведінка нареченої (нареченого);

– приховання нею (ним) обставин, що мають для особи, що відмовилася від шлюбу, істотне значення.

Важливим є питання повернення речей, подарованих майбутньому подружжю на весілля, у разі відмови заручених осіб від укладання шлюбу. Відповідно до п. 4 ст. 31 СК у разі відмови особи, яка одержала подарунок у зв'язку з майбутнім шлюбом, договір дарування за вимогою дарувальника може бути розірваний судом. У випадку задоволення судом вимоги, особа зобов'язана повернути подаровану їй річ, а якщо вона не збереглася в натурі – відшкодувати вартість. Варто зазначити, що юридичну силу мають лише договори дарування укладені в письмовій формі, нотаріально завірених.

Реєстрація шлюбу.
Реєстрація шлюбу здійснюється після спливу одного місяця від дня подання заяви про реєстрацію шлюбу. До спливу цього строку реєстрація шлюбу може бути здійснена за наявності поважних причин та з дозволу керівника державного органу РАЦСу. При цьому в законодавстві відсутній перелік таких поважних причин. Можна припустити, що ними можуть бути: переїзд на постійне проживання до іншої місцевості, довгострокове відраження, перебування на стаціонарному лікуванні у зв'язку з тяжкою хворобою чи проведеною операцією тощо.

Шлюб може бути зареєстрований у день подання відповідної заяви за наявності наступних випадків:

– вагітність нареченої;

– народження нею дитини;

– безпосередня загроза для життя нареченого чи нареченої.

Відкладення реєстрації шлюбу можливе як за спільною заявою заручених осіб, так і за рішенням керівника державного органу РАЦСу. У разі відкладення реєстрації шлюбу за заявою заручених осіб термін відкладення обмежується тримісячним строком від дня подання такої заяви. Відкладення реєстрації шлюбу у другому випадку здійснюється у разі наявності відомостей про перешкоди до реєстрації шлюбу, причому строк відкладення не може перевищувати три місяці. Порядок відкладення реєстрації шлюбу за рішенням керівника органу РАЦСу регламентується п. 4.8 Правил реєстрації актів громадянського стану в Україні. Відповідно до цих Правил реєстрація шлюбу відкладається у разі одержання органом РАЦСу письмової інформації про наявність передбачених законом перешкод до укладання шлюбу. При цьому перевірка наявності таких перешкод може бути покладена як на орган РАЦСу, так і на заявника, який повідомив про наявність перешкод органу РАЦСу. Він у місячний термін повинен подати відповідні докази. Про відкладення реєстрації шлюбу орган РАЦСу зобов'язаний повідомити заручених осіб. У разі підтвердження наявності перешкод до укладання шлюбу орган РАЦСу відмовляється в реєстрації шлюбу і видає письмове роз'яснення зарученим. Якщо обставини не підтвердяться, реєстрація шлюбу здійснюється на загальних підставах.

Місцем реєстрації шлюбу є державний орган РАЦСу, який здійснює реєстрацію шлюбу в урочистій обстановці. Реєстрація шлюбу може відбуватися також за місцем проживання наречених, за місцем надання стаціонарної медичної допомоги, в іншому місці, якщо наречені не можуть прибути до органу РАЦСу з поважних причин. Присутність нареченої та нареченого в момент реєстрації їхнього шлюбу є обов'язковою. Представництво у даному випадку не допускається.

З моментом реєстрації шлюбу сімейне законодавство пов'язує виникнення прав та обов'язків подружжя. Шлюб не може бути підставою для надання одному з подружжя пільг чи переваг, обмеження прав та свобод, гарантованих Конституцією і законами України.

Документом, що підтверджує реєстрацію шлюбу є Свідоцтво про шлюб.

Оксана МАЛОВИЧКО

Людські знання вчора і сьогодні

Чи можна уявити людство за одиничний організм, який обростає індивідуальним досвідом свого життя? Без жодних сумнівів можна! Більше того, цей шлях є найпродуктивнішим, що дозволяє вірно трактувати весь той багаж, який називають людськими знаннями.

Природно, що виникає питання: для чого уявляти людство як одиничний організм? Щоб показати, що всі досягнення і помил-

ки, всі геніальні здогадки та ісенітніці – природний продукт, логічно, технічно та практично обумовлений. Простіше кажучи, ні одна думка на голому місці не народжується і в абсолюті такою не є.

У кожному суспільно-історичному епоху уявлення і описова мова були цілком місцевими, територіальними. Наприклад, коли зараз трактують Біблію фігурально, дивуєшся. Написана книга чужомовою, притчами, алегоріями, під ривень розвиток галлілейських рибалок. До того ж ще й в засекреченому вигляді. Без ключа вічна книга читається та не розуміється.

Перше що сприймає рефлектуючий організм – це відчуття минулості, мінливості, неоднозначності всього. Проте, уважно придившись, вдається побачити і відчуття відмінності протікання процесів. Хоча б за часовими мірками. Потім вдається встановити, що, не залежно від тривалос-

ті процесів, всі вони мають свої причини. Спостереження за оточенням змушують класифікувати та систематизувати. Пізніше доводиться вимірювати. Колективне життя змушує не тільки спілкуватися, але й передавати спочатку в усній, потім в символічній формі осмислене та сприйняте.

Виникають знання – відтворювані в свідомості явища і процеси, їх механізми, причинність, обов'язковість і можливості. З року в рік, із століття в століття, від однієї історичної формації до іншої нагромаджуються, примножуються, розширюються та поглиблюються як практика, так і відповідні їй знання. Підганяючи одне одного, вони піднімають загальний рівень уявлень суспільства.

Немає нічого дивного в тому, що знання стають справою обраних. Люди різняться здібностями, можливостями, бажаннями. Для того щоб встигати в обраній справі, чи то бухгалтерія, будівництво, поезія, потрібно не покладаючи рук працювати, до того ж мати покликання. Більше того, для кожної справи вимагається за відома певний рівень знань. Зробити ручку сокири може кожен, хто бачив цей предмет. Щоб збудувати пам'ятник, храм, фортецю без глибоких знань практично не обійтись. Виникає ієрархія, розшарування знань. Не потрібно всім володіти знаннями. Достатньо мати майстрів, котрі будуть показувати і направляти.

Так склалося історично, що масони опинились начебто поза часовими рамками. Вони випереджали своїх співвітчизників, неволею відчувували від суспільства, і як наслідок, організовували свої внутрішні товариства, групи. Необхідність постійної роботи над собою, відверті переслідування влади, страх та недовіра черні, призвели до неминучого: утворення закритих таємних організацій. За час свого існування вони накопили такий інтелектуальний багаж, що не кожен інтелектуал ХХІ в силах його осягнути. Парадокс полягає в тому, що принципи і досі не змінилися. Так, наприклад, в офіційній фізиці читають Ньютона, Галілея, Фарадея-Максвелла. В Інтернеті вільно гуляє «Рейформа сучасної фізики», розроблена Гелл-Манном ще в 70-ті роки. Офіціал пронизується старовиною. Молодь шукає розробки останніх шістдесяти років, про які в період Холодної війни мовчали, і які досі продовжують залягатися в тіні. Самі розробники жартуючи зізнаються, що ви, так би мовити, за своє коротке життя прочитати не встигнете все те, що ми написали, не те щоб засвоїти.

Якщо врахувати поділ держав за розвитком і місцем України, як країни третього світу, стає зрозуміло відверта неможливість більшості приєднатися до середньостатистичної наукової школи, не кажучи вже про елітарну!

Надія ГОРДІЄНКО

